

Sivan SOTE

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Hytelautakunta 25.1.2024

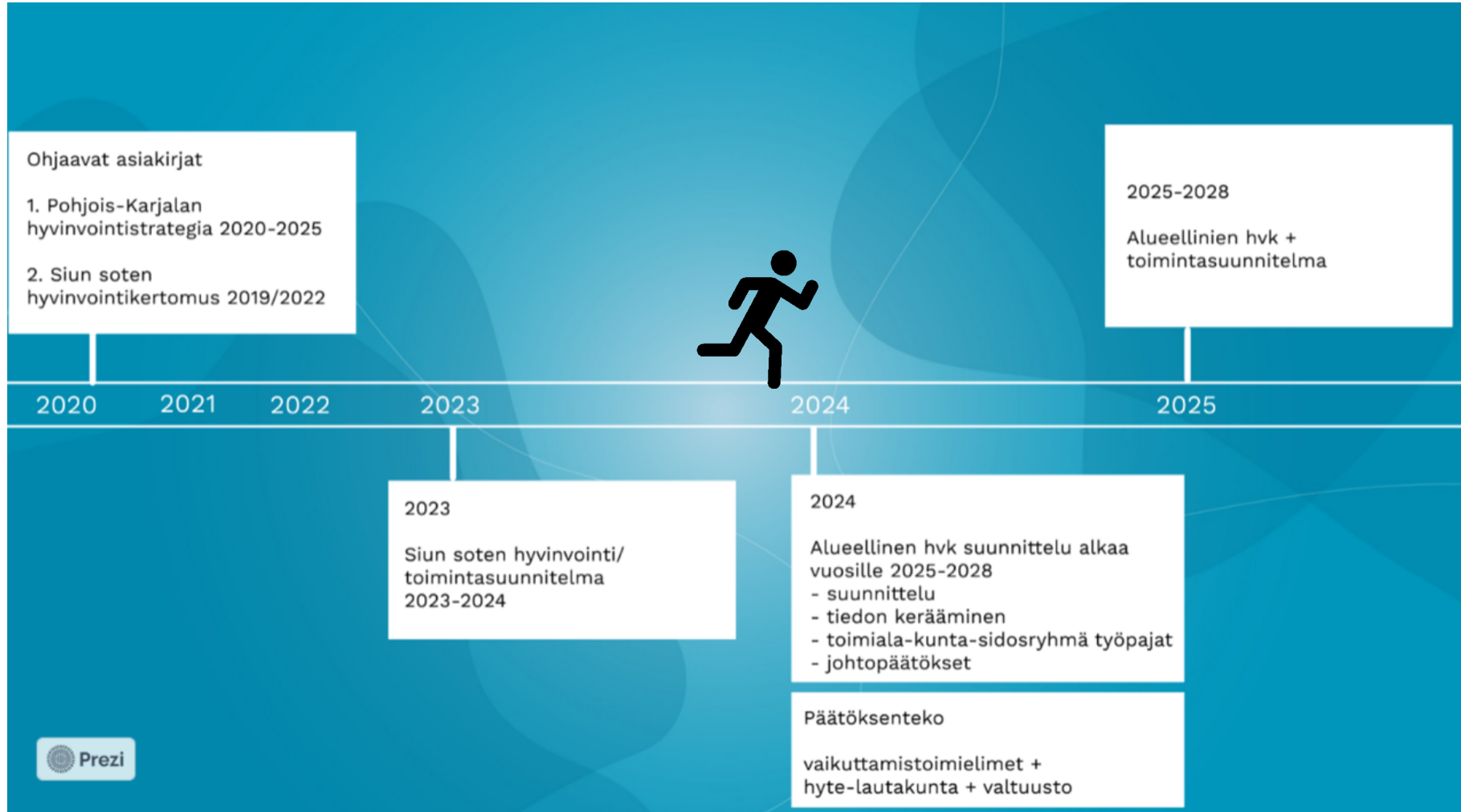
Kehittämisjohtajan katsaus

STRATEGIA

Toimintamme lähtökohtana on ennaltaehkäisy sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen yhteistyössä asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Hyte-tiekartta vuodelle 2024

HYTE-suunnitelma vuosille 2025-2028

Pohjoiskarjalaisten hyvinvointi muodostuu hyvinvointiin vaikuttavien teemojen kokonaisuudesta!

Hyvinvointisuunnitelman temaattiset painopisteet ohjaavat toimijoita toteuttamaan erilaisia toimia pohjoiskarjalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Työ- ja toimintakyvyn sekä voimavarojen vahvistaminen

TYÖ- JA TOIMINTAKYVYN VAHVISTAMINEN

Kaikille turvallinen Pohjois-Karjala

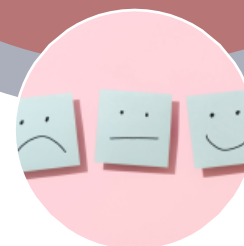

YHTEISKUNNALLISET HAASTEET JA TURVALLISUUS

ELINTAVAT

Hyvinvointia edistävien elintapojen tukeminen

MIELEN HYVINVOINTI

Mielen hyvinvointi

OSALLISUUDEN LISÄÄMINEN

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

SIUN SOTE

Siun soten johto ja poliittinen johto

(valtuuston ja hallituksen sekä hytelautakunnan puheenjohtajisto)

Hyte-tiimi

Hyte yhdyshenkilöt

Kehittämisyksikkö

Kehittämisyksikkö

KUNTA

Kunnan johto ja poliittinen johto (valtuuston ja hallituksen puheenjohtajisto)

Hyte-ryhmä tmv.

Hv-koordinaattori

Vastuuhenkilöt

STRATEGISEN TASON NEUVOTTELU JA TAPAAMISET

Yhteistyösopimus valtuustokausittain yhdessä maakuntaliiton kanssa: yhteistyörakenteet, toimintamallit, tavoitteet, työnjako, tiedonkulku. **Tapaamisissa kerran vuodessa:** Yhteinen tilannekuva hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä, tietoavusteinen päätöksenteko, luottamuksen rakentaminen.

KUNNAN JA SIUN SOTEN YHTEISTYÖTAPAAMISET

Yhteistyötapaamiset kunnan ja Siun soten välillä: Yhteinen tilannekuva hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä. Tiedollajohtaminen, vaikuttavat toimenpiteet, esille nousevat neuvottelutarpeet.

HYTEKOORDINAATTORI VERKOSTO

Yhteistyötapaamiset 6-8 kertaa vuodessa. Yhteensovittaa alueellisen ja kuntien hyvinvointikertomuksien ja suunnitelmien tavoitteet, toimenpiteet ja seurannan.

Hytetoimijoiden neuvottelut ja tapaamiset ALUEELLISET KUMPPANUUSRYHMÄT

Neuvottelu kerran vuodessa, tapaamiset 1-3 kertaa vuodessa: hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämistä koskevat yhteiset tavoitteet, vaikuttavat toimenpiteet, seuranta ja tiedonkulku.

Järjestöt, seurakunnat, elinkeinoelämä/yritykset

Pohjois-Karjalan hyvinvoinnin kumppanuusryhmä yhdessä maakuntaliiton kanssa

Alueellisten kumppanuusryhmien keskeiset hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen sekä turvallisuuden toimijat, ELY, TE, AVI, KELA, poliisi sekä ammatillinen- ja korkea-aste.

JANE, Järjestöjen kumppanuuspöytä

1 HYTE-työpajat

pröööm, pröööm...
kaasua!!!

2 Tankkaustauko

Keskeisten strategisten
sidosryhmien kuuleminen
sekä painopisteisiin ja
tavoitteisiin sitoutuminen +
arviointinäkökulmaa

**Osaamisen
kehittäminen
alueellisesti**

4 Jarrutus

Verkosto-osallistaminen ja
toimenpiteiden kirjaaminen

HYTE-tiekartta vuodelle 2024

6 Kaasu pohjassa maaliin

Hyvinvointisuunnitelma
vuosille 2025-2028

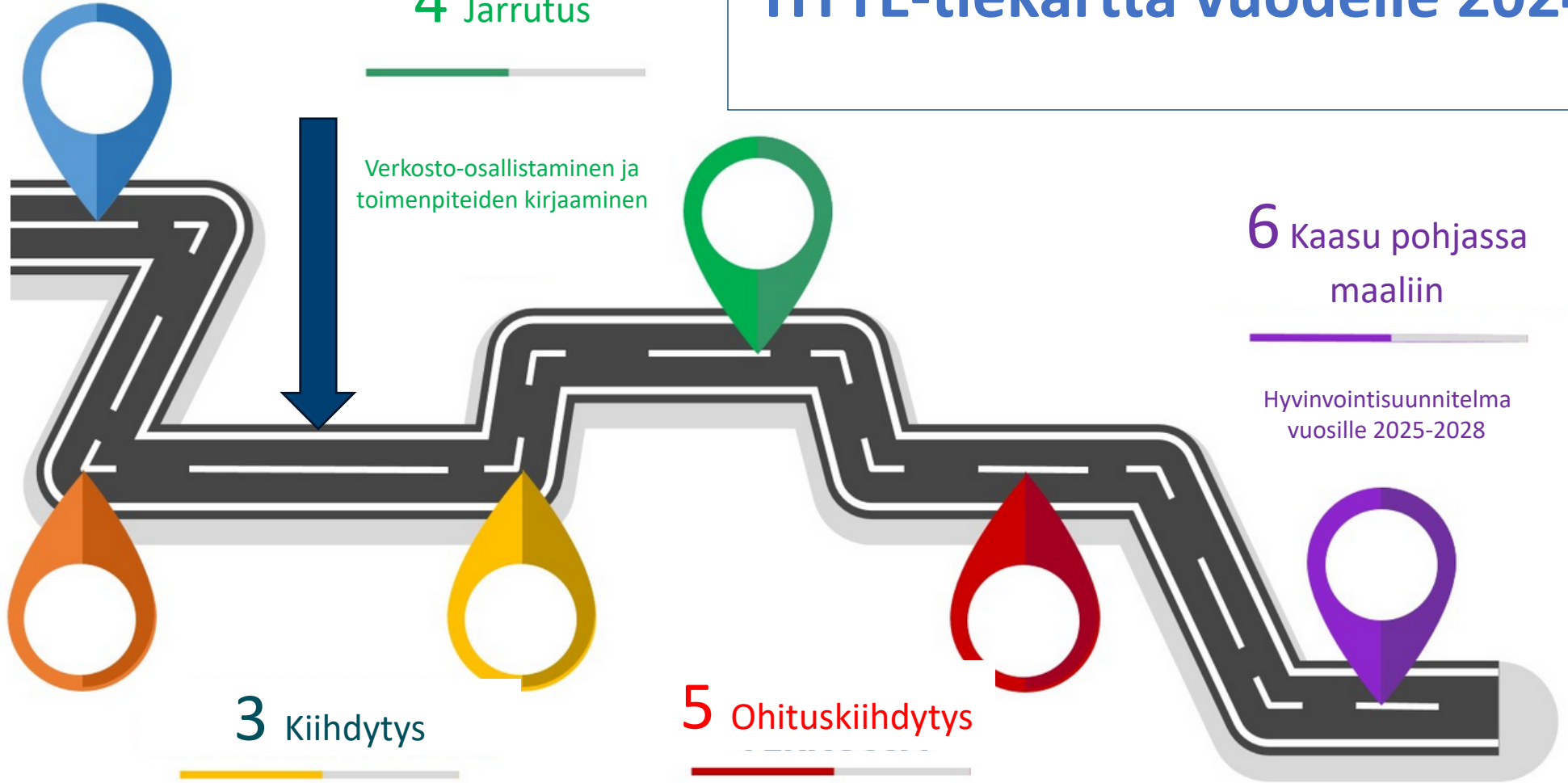
3 Kiihdytys

Hyvinvointikertomus ja –
suunnittelutyö alkaa
hyvinvointialueella ja kunnissa
+ POKAT

5 Ohituskiihdytys

Päätöksenteko ja
vaikuttamistoimielinten
käsittely

**Osaamisen
kehittäminen
paikallisesti**

Hyte vuonna 2025 - 2028

Hyte-suunnitelman laatimisen prosessi vuosille 2025 - 2028

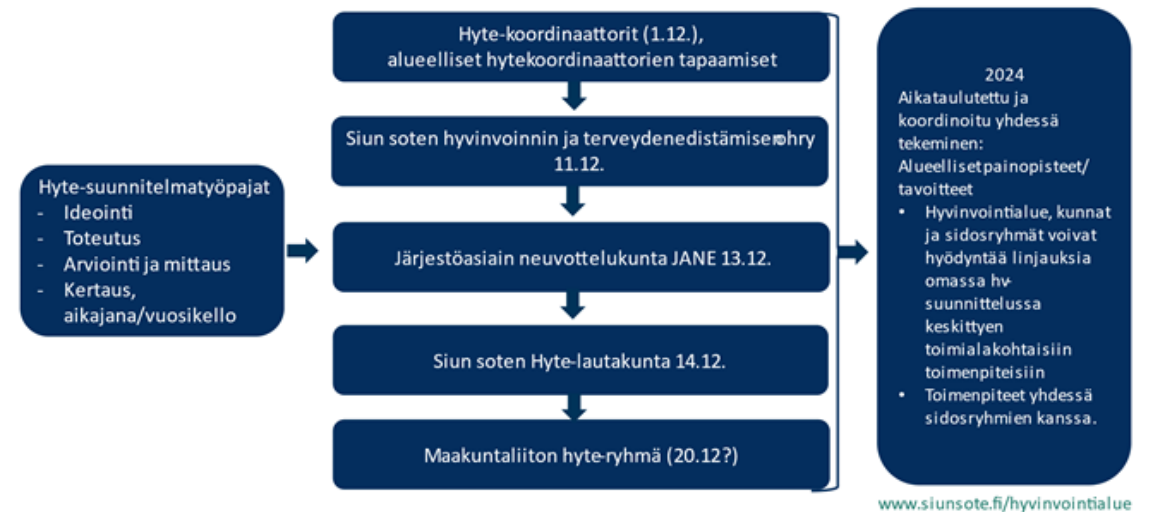
2 Tankkaustauko

Aloitus alkuvuodesta 2024

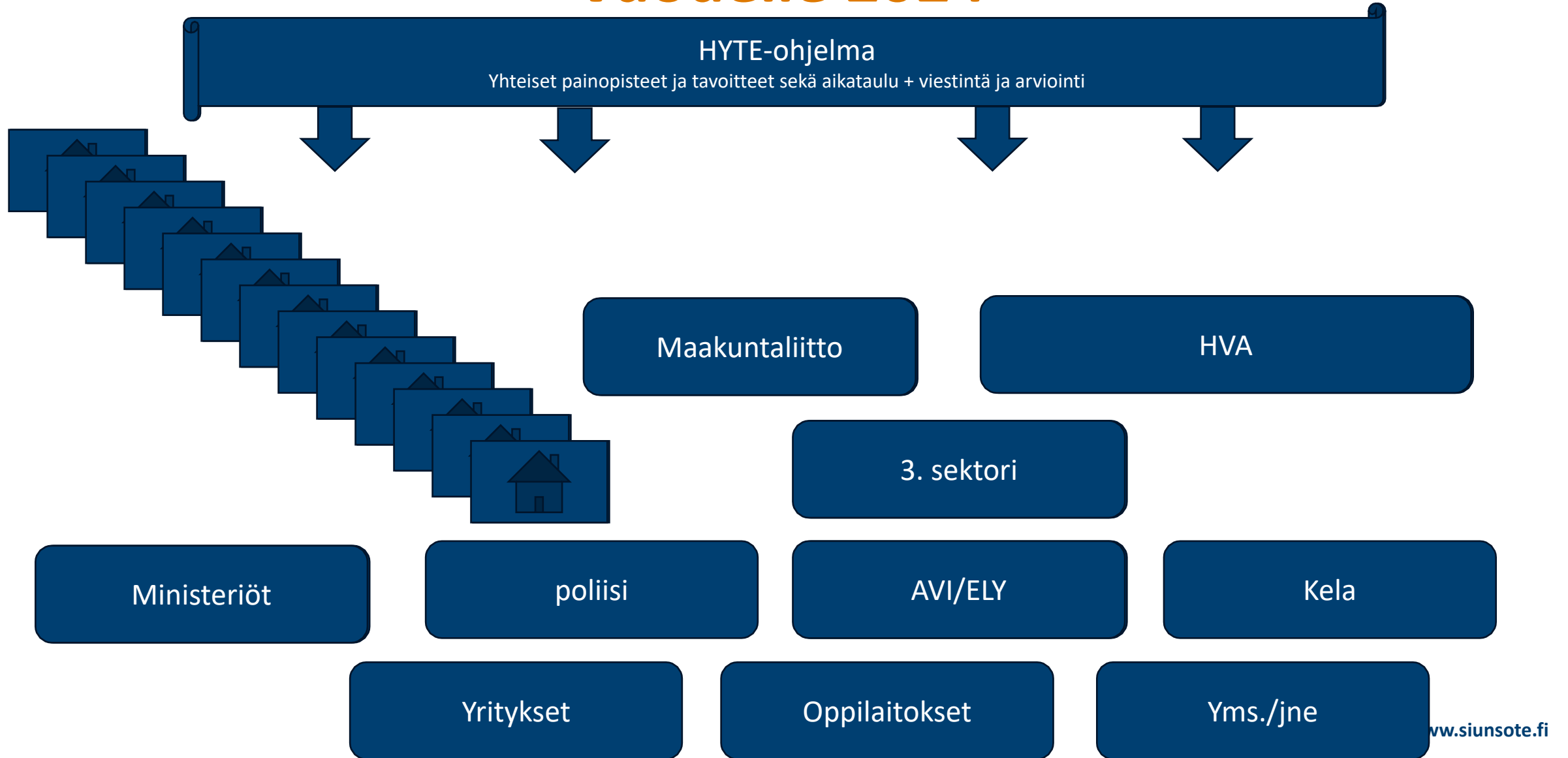
- Strateginen tilannekuva ja painopisteet & tavoitteet
- HYTE-ohjelma, työnyrkin nimeäminen
- Yhteinen aikataulu
- Osallistaminen: Hyte-rakenteiden eri tasot + organisaatioiden toimialat + sidosryhmät

➤ Alueellinen HYTE-tiekartta (stepit) suunnitelmien ja toimintojen linjaamiseksi

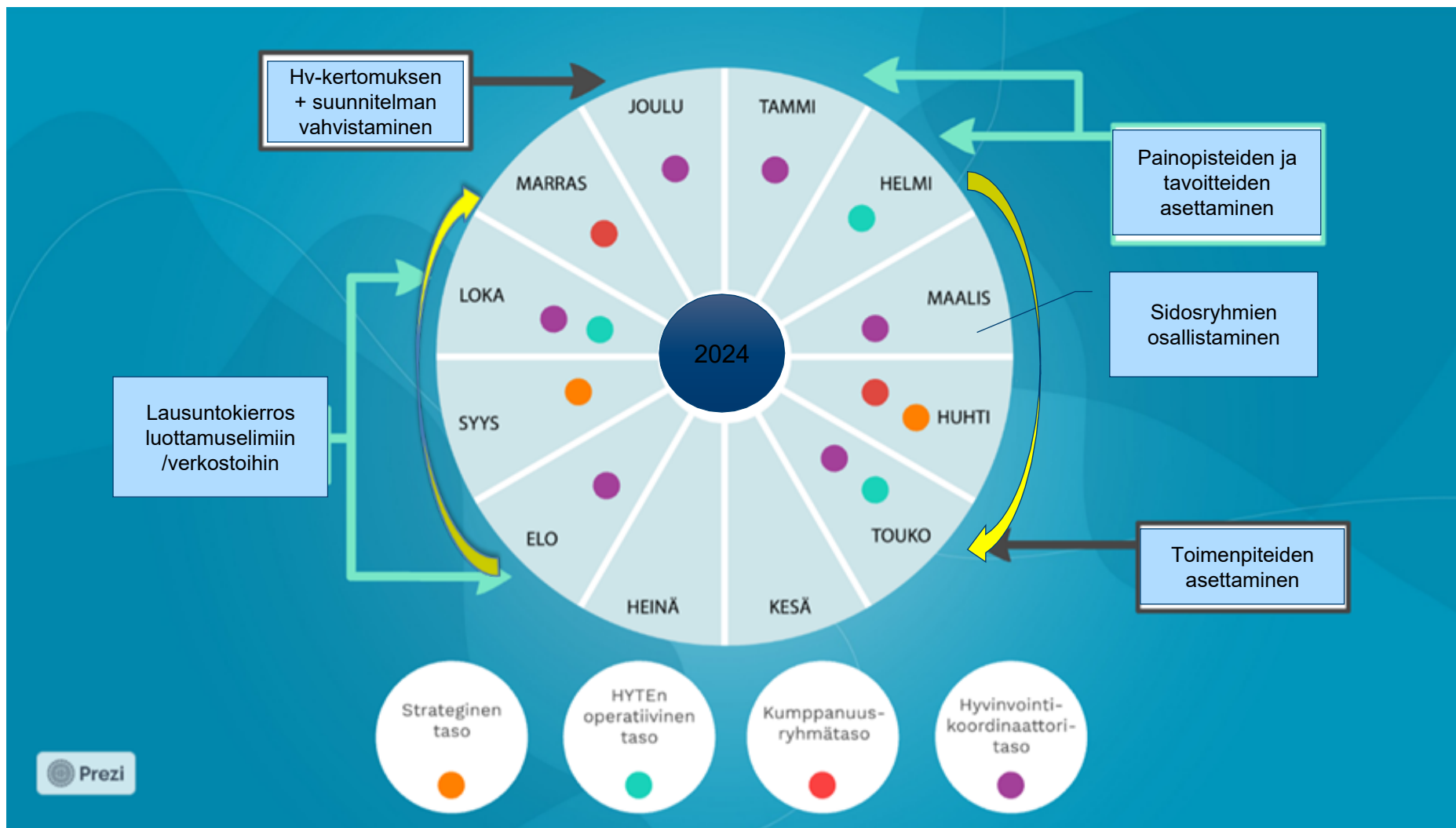
Kohti alueellista hyvinvointisuunnitelmaa 2025 -2028

Hyte -toimeenpanosuunnitelma ja aikataulutus vuodelle 2024

Hyte-tiekarttarytmi hva - kunnat

HYTE 2025-2028

Painopisteiden teemat ja indikaattorit

1. Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat

Elintavat (liikunta, ravitsemus, uni, päihteet)

Mielen hyvinvointi

Toimintakyky

Työkyky

Kokemus terveydestä ja hyvinvoinnista

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Ylipainon yleisyys (Finlapset ja terve Suomi)

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana

Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34 vuotiaat

Huolta herättävä päihteiden tai tupakka- ja nikotiini tuotteiden käyttöä tai rahapelaamista kouluterveyskysely

Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksata työskennellä vanhuuseläkeikänsä saakka

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, (lapset ja nuoret)

2. Osallisuus ja yhteisöllisyys

Osallisuuden kokemus

Yksinäisyys

Syrjäytyminen

Yhteisöt

Kotoutuminen

Erittäin heikko osallisuuden kokemus

Ei työssä, koulutuksessa eikä asevelvollisuutta suorittamassa olevat 18–24-vuotiaat

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat

Ulkomaalaiset työttömät työnhakijat, % ulkomaalaisten työvoimasta

3. Turvallinen arki ja ympäristö

Väkivallattomuus

Turvallinen ja terveellinen asuminen

Turvalliset ja terveelliset arjen toimintaympäristöt

Turvaa ja tukea tuovat ihmissuhteet

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana (lapset ja nuoret)
Päivittäisen elämänsä turvattomaksi kokeneiden osuus (aikuiset)

Vammojen ja myrkytysten hoidosta aiheutuvat sairaalahoitajaksot tai sairaalassa hoidetut potilaat tai molemmat

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, prosenttia ikäluokasta

Maakunnalliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ja tavoitteet

Painopiste 1

Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat
- ennaltaehkäisten ja kannustaen eteenpäin

Jokaisella on mahdollisuus läpi elämän:

Tavoitteet:

Parantaa elintapojaan arjen valinnoilla

Ylläpitää mielen hyvinvointiaan ja vahvistaa elämäntaitojaan

Vahvistaa toiminta- ja työkykyään

Kokea hyvää terveyttä

Maakunnalliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ja tavoitteet

Painopiste 2

Osallisuus ja yhteisöllisyys
-yhdessä toisiamme kunnioittaen

Yhteisöt ja yhteisöllisyys mahdollistavat:

Tavoitteet:

Kuulumisen
itselleen
merkitykselliseen
yhteisöön

Kiinnittymisen
yhteiskuntaan

Yksinäisyyden
vähentämisen

Maakunnalliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ja tavoitteet

Painopiste 3

Turvallinen arki ja ympäristö
- Elinvoimainen Pohjois-Karjala

Jokaisella on oikeus:

Tavoitteet:

Turvalliseen elämään ja ympäristöön

Hyvään elämänlaatuun

Turvattuun toimeentuloon

Maakunnalliset hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen tavoitteet ja painopisteet

Painopiste 1 ja tavoitteet

Painopiste 2 ja tavoitteet

Painopiste 3 ja tavoitteet

Hv-alueen alueellinen hyvinvointisuunnitelma

Hv-alueen toimenpiteet

Kuntien hyvinvointisuunnitelmat

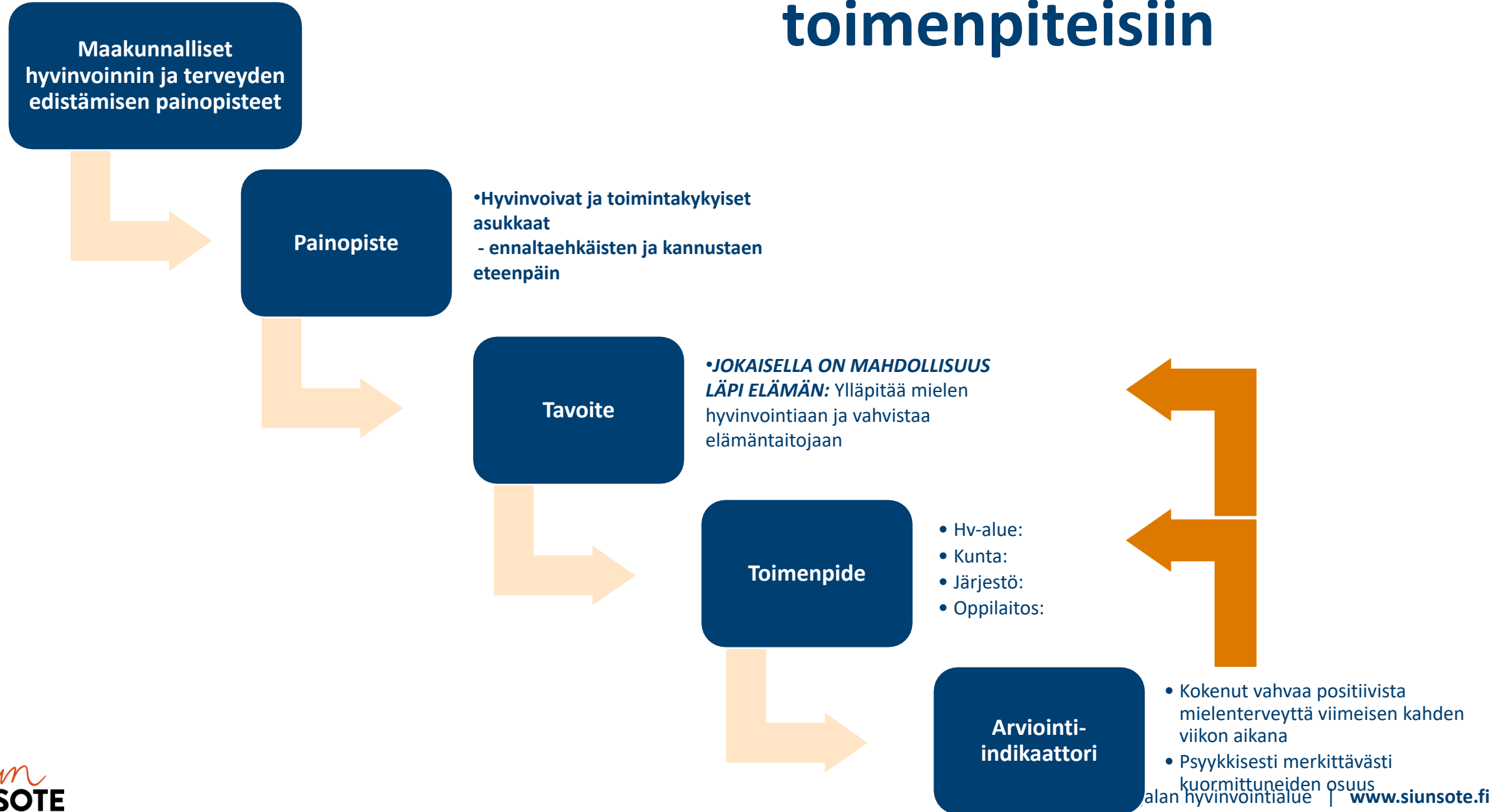
Kunnan toimenpiteet

Muiden toimijoiden toimintasuunnitelmat

Toimijoiden toimenpiteet

Vaikutta-
vuus

Painopisteestä toimenpiteisiin

Painopiste	Tavoitteet	Kunnan toimenpiteet toimialoittain					Arviointi ja seuranta
		Opetustoimi /sivistystoimi	Tekninen	Vapaa-aikapalvelut	Hallinto		Indikaattori
Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat – ennaltaehkäisten ja kannustaen eteenpäin	Parantaa elintapojaan arjen valinnoilla						
	Ylläpitää mielen hyvinvointiaan ja vahvistaa elämäntaitojaan						
	Vahvistaa toiminta- ja työkykyään						
	Kokea hyvää terveyttä						
Osallisuus ja yhteisöllisyys	Kuulumisen itselleen merkitykselliseen yhteisöön						
	Kiinnittymisen yhteiskuntaan						
	Yksinäisyyden vähenemisen						
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliseen elämään ja ympäristöön						
	Hyvään elämänlaatuun						
	Riittävään taloudelliseen turvaan						

Sum
SOTE

Yhteisesti määritelty aluetasolla

Toimialakohtainen määritelty paikallistasolla

Painopiste	Tavoitteet	Hyvinvointialueen toimenpiteet palvelualueittain					Arviointi ja seuranta
		Terveys- ja sairaanhoitopalvelut	Ikäihmisten palvelut	Perhe- ja sosiaalipalvelut	Ympäristöterveyden huolto	Pohjois-Karjalan pelastuslaitos	Indikaattori
Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat – ennaltaehkäisten ja kannustaen eteenpäin	Parantaa elintapojaan arjen valinnoilla						
	Ylläpitää mielen hyvinvointiaan ja vahvistaa elämäntaitojaan						
	Vahvistaa toiminta- ja työkykyään						
	Kokea hyvää terveyttä						
Osallisuus ja yhteisöllisyys – yhdessä toisiamme kunnioittaen	Kuulumisen itselleen merkitykselliseen yhteisöön						
	Kiinnittymisen yhteiskuntaan						
	Yksinäisyyden vähenemisen						
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliseen elämään ja ympäristöön						
	Hyvään elämänlaatuun						
	Riittävään taloudelliseen turvaan						

Siuna
SOTE

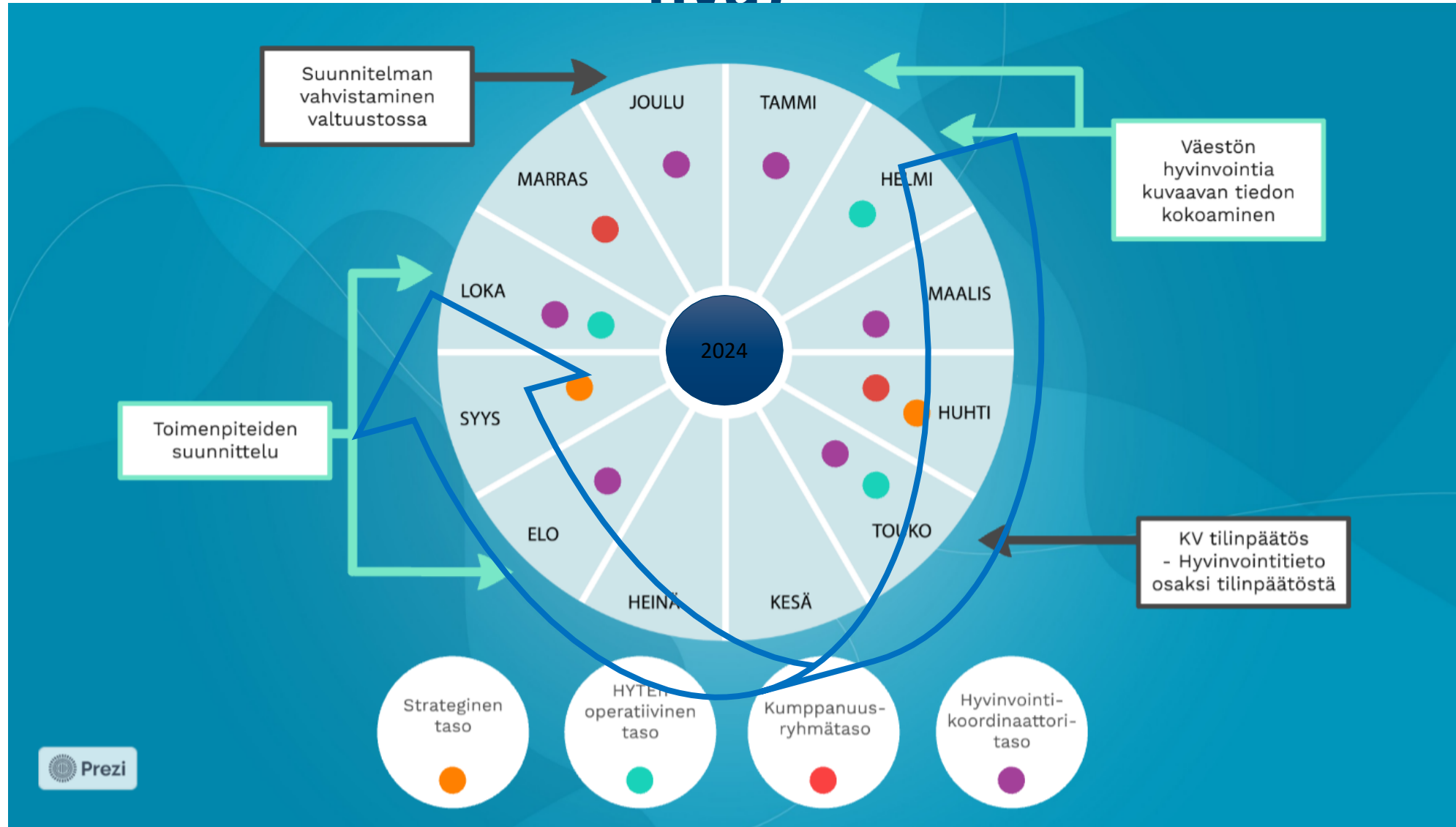
Yhteisesti määritellyt aluetasolla

Toimialakohtainen määritellyt paikallistasolla

Painopiste	Tavoitteet	Muiden toimijoiden (järjestöt, oppilaitokset, viranomaiset) toimenpiteet toiminnan mukaisesti					Arviointi ja seuranta
		Järjestö x	Oppilaitos x	Viranomainen x			Indikaattori
Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat – ennaltaehkäisten ja kannustaen eteenpäin	Parantaa elintapojaan arjen valinnoilla						
	Ylläpitää mielen hyvinvointiaan ja vahvistaa elämäntaitojaan						
	Vahvistaa toiminta- ja työkykyään						
	Kokea hyvää terveyttä						
Osallisuus ja yhteisöllisyydet	Kuulumisen itselleen merkitykselliseen yhteisöön						
	Kiinnittymisen yhteiskuntaan						
	Yksinäisyyden vähenemisen						
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliseen elämään ja ympäristöön						
	Hyvään elämänlaatuun						
	Riittävään taloudelliseen turvaan						

Hyvinvointikertomuksen startti

Laajan hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman valmistelu taustalla (kunnat ja hva)

Pohjois-Karjalan hyvinvointikertomuksen – suunnitelman rakenne/sisällysluettelo (SHVK)

- Osa I

- ❖ Väestön hyvinvoinnin kehitys valtuustokaudella 2021 – 2024
- ❖ Hyvinvointisuunnitelma 2021 –2024:n painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi
- ❖ Johtopäätösten teko

- Osa II

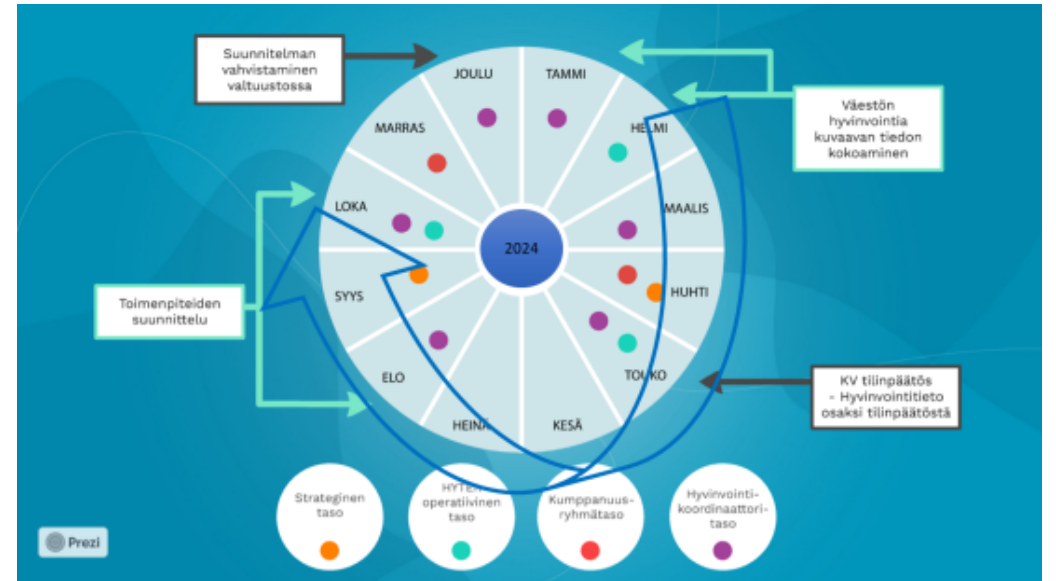
- ❖ Hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2025 –2028
- ❖ Toimeenpanosuunnitelma:
 - ❖ Yhteiset painopisteet ja tavoitteet
 - ❖ Organisaatio ja toimialakohtaiset toimenpiteet
 - ❖ Sidosryhmäkohtaiset toimenpiteet
 - ❖ Arviointimittarit

- Osa III

- ❖ Käsittely toimielimissä
- ❖ Suunnitelma-asiakirjan hyväksyminen

Hyvinvointikertomuksen startti

- Hyte vuosirytmien yhtenäistäminen
 - 2013-2016
 - 2017-2020
 - 2021-2024
 - 2025-2028
- FCG:n SHVK-koulutus (3,5h, iltapäivä)
 - **To 1.2. klo 12-15.30**
- Verkostojen osallistaminen
 - Alueella + kunnissa
 - Luottamus- ja vaikuttamistoimielimet

***Pohjois-Karjalan
hyvinvointistrategian
toimintasuunnitelma***

2025-2028

1. Johdanto
2. Tilannekuva
 - 2.1 Hyvinvoinnin tila
 - 2.2 HYTE-rakenteet
3. P-K:n HYTE-strategia 2025-2028
4. Painopisteet 1,2,3 + teemat
5. Toimintasuunnitelman sisältö/kärkiteemat (kuvaileva)
 - 5.1 Tavoite+ kuvaus + indikaattorit
6. Toimeenpano (hyte- vuosirytmii)
7. Arviointi

Max 12 sivua 😊

Pohjois-Karjalan hyvinvointistrategian sisältö

1. Johdanto

Johdannossa lyhyt taustoitus ja kuvaus, mikä ja millainen asiakirja on kyseessä. Suunnitelman laatijatahot.

2. Tilannekuva

2.1 Hyvinvoinnin tila

Kuvaus asukkaiden hyvinvoinnin tilasta Pohjois-Karjalassa.

Positiiviset ja huolestuttavat ilmiöt, teemat ja suunnat hyvinvointiin liittyen.

2.2 HYTE-rakenteet

Kuvaus Pohjois-Karjalan HYTE-rakenteista.

3. P-K:n HYTE-strategia 2025-2028

4. Painopisteet 1, 2 ja 3 teemakuvauksineen

Painopisteiden ja niiden sisältöjen nimeäminen. Kuvaus kustakin painopisteestä kokonaisuutena, teemana.

5. Toimintasuunnitelman sisältö/kärkiteemat

5.1 Tavoitteet ja niihin liittyvät indikaattorit

Painopisteittäiset tavoitteet. Kuvaus, mitä sisältöjä/ilmiöitä kukin tavoite sisältää, mihin haasteisiin tai ilmiöihin kukin tavoite vastaa. Yhdyspinta vähimmäistietosisällön mukaisesti (ja tarvittaessa muihin) indikaattoreihin.

5.2. Toimenpide-ehdotukset?

Esimerkkejä, millaisia toimenpiteitä eri toimijat voivat eri tavoitteisiin asettaa omassa toiminnassaan.?

6. Toimeenpano (hyte- vuosirytmii)

Suunnitelman toimeenpano, hyte-vuosirytmiiin nähden.

7. Arviointi

Indikaattorit tavoitteiden mukaisten toimenpiteiden arviointimittareina.

Vuoden 2024 hyte-työkokoukset

to 18.1.2024 klo 9.00-10.30

- Hyte-suunnitelman tiekartta + tilinpäätös

to 21.3.2024 klo 9.00–10.30

- Hyte-suunnitelma 2025-2028 toimenpiteet

to 16.5.2024 klo 9.00–12.00 (työpaja)

- Syksyn luottamustoimi kierros

to 22.8.2024 klo 14–15.30

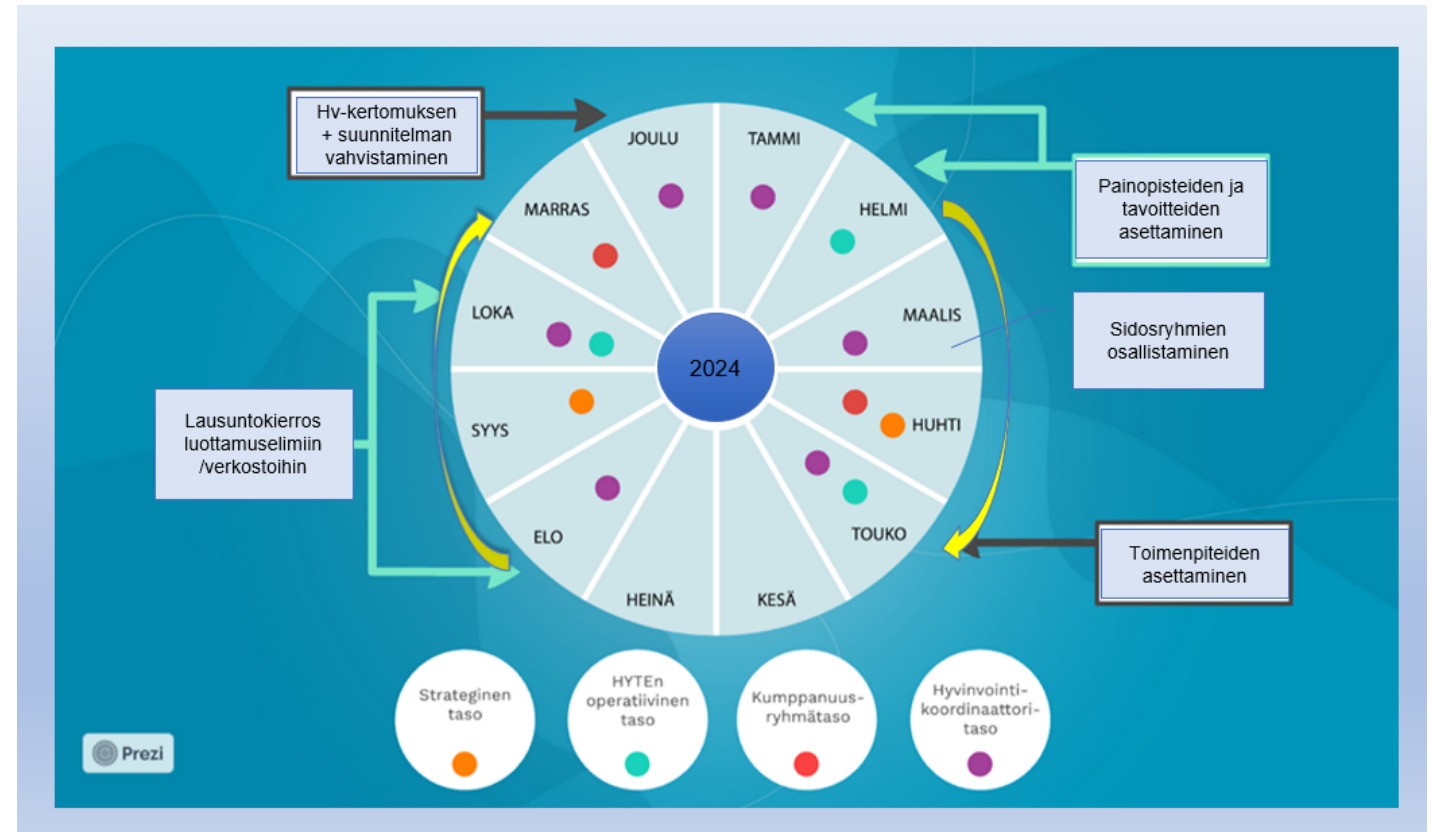
- Talousarvio

to 24.10.2024 klo 14–15.30

- Vuosisuunnitelma 2024

Pe 12.12.2023 klo 9.00–12.00 (työpaja)

- Vuosiarviointi 2024

Alueelliset kumppanuusryhmät

- Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/202 säädetään kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyövelvoitteesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Molempien on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.
- Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä muiden edellä tässä momentissa mainittujen hyvinvointialueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta. Kunnan on osallistuttava 7 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin neuvotteluihin.
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialue, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ja Pohjois-Karjalan kunnat ovat laatineet ja hyväksyneet [sopimuksen yhdyspintarakenteista](#), toimintamalleista, työnjaosta ja tiedonkulusta. Yhteistyörakenteista sovitaan neljälle toisistaan täydentäville tasoille: strateginen, operatiivinen, hv-koordinaattori ja kumppanuustaso. Kumppanuustasoon kuuluvat nyt nimettävät alueelliset kumppanuusryhmät. Pohjois-Karjalan hyvinvoinnin kumppanuusryhmä tullaan nimeämään vuoden 2025 alusta.
- Alueellisissa kumppanuusryhmissä on edustettuna keskeiset hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen sekä turvallisuuden työntekijät hyvinvointialueelta, kunnista, ja maakuntaliitosta sekä toimijat yritys- ja elinkeinoelämästä, järjestöistä ja seurakunnista. Alueellisille ryhmille valitaan puheenjohtajat.
- *Kerran vuodessa järjestettävässä neuvottelussa sovitaan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman konkreettisista ja vaikuttavista toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta. Lisäksi muita tapaamisia on 2–3 kertaa vuodessa. Tapaamisissa varmistetaan tiedonkulku ja käsitellään **elintapoihin, mielen hyvinvointiin, ehkäisevään päihdetyöhön, arjen toimintakykyyn, turvallisuuteen, osallisuuteen** liittyviä keskeisiä ilmiöitä ja niihin kytkeytyviä vaikuttavia toimenpiteitä sekä tarvittavia muita keskeisiä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemoja.*

Asiakkaille annettava digituki

- Digitalkkari-hanke yhteistyö
- Koordinointi jatkossa Digiohjelman alta /Irina Laatikainen

Ehkäisevä päihdetyö

- Omana pykälänään kokouksessa

Elintapaohjaus ja ikäneuvola

- Kuntoutuksesta luvattu 10 kk palkkaa vastaava resurssi vuodelle 2024, loput 2 kk yritetään saada kasaan säästämällä
- Ikäneuvolatoiminta osana vaikuttavuusohjelmaa 130 000€ panostuksena
- Alueelliset liikunnanohjaajat ja fysioterapeutit osana palvelujen kehittämisohjelmaa -> yhteensovittava

Lapset ja nuoret

- Perhekeskustasia omana pykälänään kokouksessa

Lähisuhdeväkivallan ehkäisy

- Resursointi johtoryhmässä 20.2.24 seuraavan kerran

Mielenterveyden edistäminen

- Resursointi johtoryhmässä 20.2.24 seuraavan kerran

Vuoden 2024 työsuunnitelma

- **Torstai 25.1. klo 14, LIVE**
 - Keskiviikko 28.2. klo 14
 - Torstai 4.4. klo 14
 - Torstai 23.5. klo 14
 - Torstai 15.8. klo 14
 - Torstai 19.9. klo 14
 - Torstai 24.10 klo 14
 - Torstai 21.11. klo 14
 - Torstai 19.12. klo 14
- Mitä talousarvio kirjaus tarkoittaa käytännössä?
- Hytesuunnitelma 2025-2028
- Seuranta ja arviointi tehtävän toteuttaminen
 - Toimialueille kysely tammikuussa
 - Hajautettuina kokouksiin kevään ja alkusyksyn aikana sisältöalueittain, huomioiden väestöryhmät?
 - EPT ja perhekeskustoiminnan arviointi tammikuussa
 - Hytesuunnitelma-väliarviointi huhtikuussa 2023 (samassa kokouksessa uuden suunnitelman välitarkastus)
 - Elintapaohjaus ja ikäneuvolatoiminta ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy sekä Järjestöjen toiminta- ja kumppanuusavustukset toukokuussa
 - Mielen terveyden edistäminen, digiosallisuus, kulttuurihyvinvointi elokuussa, rakenteellinen sosiaalityö JA RISE MUISTA MERJÄ LÄSNÄ(lisäys 9.1.)
 - Syksyllä tulossa valtakunnalliset Romaniasiainneuvottelupäivät , nyt ehdotettu Joensuuta